

Fișă informativă privind Proiectarea ecologică și Etichetarea energetică

Acest document prezintă informații despre proiectarea ecologică și etichetarea energetică, despre modul în care aceste regulamente pot facilita tranziția către plitele electrice și despre modul în care partenerii naționali se pot implica în acest proces.

Politicile de [proiectare ecologică](#) și de etichetare energetică au scopul de a reduce consumul de energie și impactul de mediu al produselor de pe piața europeană.

Legislația privind proiectarea ecologică stabilește cerințe de performanță obligatorii pentru eficiența energetică și performanța ecologică a produselor de pe piața UE.

Aceasta le cere producătorilor să proiecteze și să producă – iar importatorilor să importe – produse care consumă mai puțină energie, sunt mai durabile și au un impact mai redus asupra mediului. Proiectarea ecologică poate aborda întreaga durată de viață a produsului, dar se concentrează asupra fazei de proiectare, care consumă cea mai mare cantitate de energie. Scopul proiectării ecologice este de a promova practicile de producție și de consum durabile, de a reduce emisiile de carbon și de a economisi bani la facturile de energie ale consumatorilor. Prin această legislație, produsele cele mai puțin eficiente sunt eliminate de pe piață. Cerințele de proiectare ecologică sunt motivul pentru care piața UE a renunțat la becurile cu incandescență. Standardele de eficiență energetică au fost atât de stricte încât tehnologia de iluminat cu incandescență a fost eliminată treptat și înlocuită cu LFC-uri (lămpi fluorescente compacte), iar acum cu LED-uri.

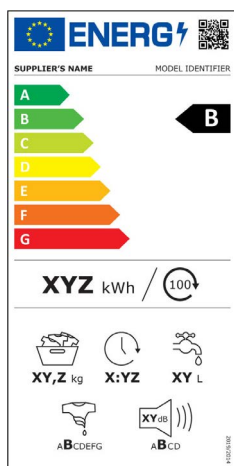

Figura 1: Eticheta energetică pentru mașini de spălat

Eticheta energetică oferă cumpărătorilor informații privind performanța energetică și alte criterii. Producătorii și comercianții sunt obligați să eticheteze produsele vândute în magazine și online. Etichetele energetice oferă cumpărătorilor informații clare și comparabile despre performanța energetică a produsului, ceea ce îi ajută să ia decizii de cumpărare în cunoștință de cauză. Eticheta energetică trebuie să includă informații privind eficiența energetică din diferite clase, de la A/verde (cea mai eficientă) la

G/roșu (cea mai puțin eficientă). Eticheta poate include și informații privind consumul de energie al produsului (în kWh și MJ pentru cuptoarele cu gaz), precum și alți indicatori, cum ar fi nivelul de zgomot, volumul produsului, consumul de apă și alți indicatori de impact asupra mediului. În prezent, pe etichetele energetice nu există un indicator privind emisiile de poluanți. Prin această legislație, sunt promovate către cumpărători produsele mai eficiente. În 2019, eticheta energetică a fost recunoscută de 93% dintre consumatori și 79% au luat-o în considerare când au cumpărat produse eficiente din punct de vedere energetic, potrivit [Eurobarometrului special 492](#).

Proiectarea ecologică și etichetele energetice acționează împreună pentru a promova practicile de producție și consum durabile prin încurajarea fabricării și achiziționării de produse eficiente din punct de vedere energetic. Prin reducerea consumului de energie și a impactului asupra mediului, aceste reglementări contribuie la abordarea schimbărilor climatice și la promovarea unui viitor mai durabil. Se estimează că aceste politici vor evita aproximativ 230 de milioane de tone echivalent petrol (Mtep) până în 2030. Gospodăriile pot economisi în medie până la 285 de euro pe an la facturile de energie, iar companiile europene pot beneficia de venituri suplimentare de 66 de miliarde de euro.

Raportul „[Exposing the Hidden Health Impacts of Cooking with Gas](#)” (Expunerea impactului ascuns al gătitului cu gaz asupra sănătății), având drept coautori CLASP și [Alianța Europeană pentru Sănătate Publică](#), a constatat că peste 700.000 de copii din UE au suferit în ultimul an simptome de astm asociate cu gătitul cu gaz. De asemenea, gătitul cu gaz împiedică atingerea obiectivelor climatice ale UE privind tranziția către o economie cu emisii nete zero. Raportul a mai subliniat și că nu există politici la nivelul UE sau al statelor membre care să atenueze suficient de mult riscurile pentru sănătate și mediu ale gătitului cu gaz. Proiectarea ecologică și etichetele energetice reprezintă o șansă imediată de a schimba această situație.

STAREA ACTUALĂ A PROIECTĂRII ECOLOGICE ȘI A ETICHETĂRII ENERGETICE PENTRU APARATELE DE GĂTIT DE UZ CASNIC

Performanța energetică și de mediu a aparatelor de gătit de uz casnic, inclusiv a plitelor, cuptoarelor și hotelor de bucătărie, este reglementată prin [Regulamentul CE 66/2014 privind proiectarea ecologică](#) și de [Regulamentul privind etichetarea energetică CE 65/2014](#). Printre elementele de interes din reglementările existente se numără:

- **Performanța energetică a plitelor pe gaz este măsurată într-un mod care favorizează aparatele pe gaz.** Înainte de a fi introduse pe piață, aparatele sunt testate în funcție de performanța energetică și de alte criterii. Plitele pe gaz sunt testate într-un mod care nu reflectă împrejurările din viața reală. De exemplu, se folosesc tigăi foarte mari pentru a testa eficiența arzătoarelor de gaz, astfel încât să se piardă mai puțină căldură / flacăra este menținută sub tigele. Cu toate acestea, multe gospodării folosesc tigăi care sunt mai mici decât flacăra pe care au stabilit-o pentru gătit, astfel încât flacăra ajunge în jurul marginilor tigăii, emițând mai multă căldură și poluare decât este necesar. De aceea, CLASP presupune că eficiența actuală a plitelor pe gaz este supraestimată.
- **Plitele pe gaz și cele electrice respectă cerințe diferite de performanță energetică.** Aceste produse sunt testate în mod diferit, folosind parametri și condiții diferite, astfel încât cerințele de eficiență pentru plitele pe gaz nu sunt similare cu cerințele de eficiență pentru cele electrice. De exemplu, plitele electrice sunt testate folosind tigăi din oțel inoxidabil (pentru a se adapta la plitele cu inducție), în timp ce plitele pe gaz sunt probate cu tigăi de testare din aluminiu, care sunt conductoare mai eficiente.
- **Nu există cerințe privind testarea, raportarea sau limitarea emisiilor provenite de la aparatele de gătit cu gaz.** Poluarea cauzată de gătitul cu gaz nu este luată în considerare în regulamente, chiar dacă există un precedent în privința măsurării și raportării nivelurilor de NOx de la boilere ([conform proiectării ecologice și etichetării energetice a instalațiilor pentru încălzirea incintelor](#)).
- **Plitele pe gaz și cele electrice nu sunt acoperite de o etichetă energetică, ceea ce face imposibilă luarea unor decizii de achiziție în cunoștință de cauză.** Plitele sunt singurele aparate de gătit care nu au o etichetă

energetică (atât cuptoarele, cât și hotele de bucătărie necesită o etichetă energetică). Nu numai că acestea sunt testate în mod diferit, dar și diferența de eficiență dintre tehnologii este subestimată – decidenții nu văd sensul de a crea o etichetă energetică dacă majoritatea produselor se încadrează în una sau două clase de etichetare. Totodată, eticheta nu include informații privind emisiile de poluanți.

Comisia Europeană (CE) revizuieste reglementările privind proiectarea ecologică și etichetarea energetică a aparatelor de gătit, iar un nou set de reglementări ar trebui să fie adoptat în 2024. În 2022, CE a publicat [un studiu care](#) evaluează reglementările existente și propune recomandări pentru revizuirea cerințelor. **Studiul nu a făcut aproape deloc referire la poluarea aerului din interior și la impactul asociat al aparatelor de gătit cu gaz. Economii de energie rezultate din tranziția de la gătitul cu gaz la gătitul electric au fost, și ele, grav subestimate, din cauza concepțiilor greșite privind eficiența gătitului cu gaz.** Prin urmare, CE a ratat ocazia de a crea un impact pozitiv asupra mediului și sănătății publice.

STRATEGIA DE TRANZIȚIE CĂTRE GĂTITUL ELECTRIC ÎN UE

Revizuirea proiectării ecologice și a etichetării energetice pentru aparatele de gătit de uz casnic este cel mai rapid mecanism de eliminare treptată a aparatelor de gătit cu gaz dăunătoare și de efectuare a tranziției către gătitul electric. Campania de conștientizare privind gătitul cu gaz solicită următoarele modificări ale reglementărilor:

1. **Adoptarea unei noi metode de testare pentru evaluarea performanței energetice și a performanței în materie de emisii a plitelor de gătit cu gaz și electrice.** CLASP dezvoltă o metodă comună de testare, astfel încât nivelurile de eficiență energetică a plitelor cu gaz și a celor electrice să poată fi măsurate într-un mod similar și comparabil. Această metodă de testare va impune, pentru prima dată, și ca plitele să fie testate în ceea ce privește nivelul emisiilor poluante. CLASP colaborează cu experți și laboratoare din toată Europa pentru a demonstra că metoda de testare este corectă și eficientă.
2. **Definirea unor cerințe noi și stricte în materie de eficiență energetică pe baza unei metode comune de testare.** Dacă eficiența energetică a plitelor cu gaz și a

celor electrice poate fi evaluată într-un mod comparabil, atunci și cerințele de eficiență pot fi stabilite într-un mod comparabil. Noua metodă de testare va arăta probabil că plitele cu gaz sunt semnificativ mai puțin eficiente decât cele electrice, deoarece arzătoarele de gaz emit și pierd mai multă căldură decât cele electrice. Prin urmare, CE poate stabili cerințe de eficiență comparabile și ambițioase pentru a se asigura că atât plitele cu gaz, cât și cele electrice sunt mai eficiente, reducând consumul de energie, facturile de energie și emisiile de carbon. Este posibil ca tehnologiile pentru plite cu gaz să nu îndeplinească aceste noi cerințe, ceea ce ar putea duce, în cele din urmă, la eliminarea treptată a acestor produse de pe piață. CLASP va solicita CE să elimine treptat vânzările de aparate de gătit cu gaz dăunătoare, folosind cerințe stricte de eficiență.

3. Introducerea unei noi etichete energetice pentru plite, cât mai curând posibil.

O metodă comună de testare va permite și dezvoltarea unei etichete energetice A-G care ar permite oamenilor să compare eficiența sau alte caracteristici, cum ar fi emisiile poluante ale plitelor cu gaz și ale celor electrice. Această diferență semnificativă ar încuraja oamenii să cumpere variantele electrice în locul celor pe gaz. Această etichetă ar trebui să fie disponibilă cât mai curând posibil pentru a permite oamenilor să ia decizii de cumpărare în cunoștință de cauză.

4. Raportarea și, în mod ideal, stabilirea unor niveluri limită pentru poluanții proveniți de la aparatele de gătit.

Producătorii de plite și cuptoare ar trebui să fie obligați să testeze, să raporteze și să împărtășească informații cu cumpărătorii și utilizatorii referitor la nivelurile de poluare generate de aparatele lor de gătit. Acest lucru ar trebui să se întâmple cât mai curând posibil. CE ar trebui să stabilească limite obligatorii privind nivelurile de poluare admisibile și „sigure”. Ca o cerință minimă, eticheta energetică ar trebui să includă o pictogramă cu un poluant.

Următoarea ocazie de a contribui la procesul de elaborare a politicilor este prevăzută pentru 30 noiembrie 2023.

CE va organiza o reuniune de consultare, cunoscută drept „Forumul de consultare”, la care vor fi invitați factori de decizie și experți naționali, reprezentanți ai industriei și ai

societății civile pentru a discuta proiectele de reglementări privind proiectarea ecologică și etichetarea energetică. Vor putea participa doar membrii invitați. Alte părți interesate și alți parteneri pot contribui la acest proces prin intermediul factorilor de decizie de la nivel național sau al organizațiilor societății civile europene (EEB, ECOS, ANEC-BEUC și CLASP). Aceștia pot contribui și prin intermediul unei sesiuni de comentarii scrise care va urma forumului.

CLASP va pregăti și va difuza un document de poziție cu recomandări, susținute de dovezi tehnice, pentru îmbunătățirea sau revizuirea reglementărilor. Vom împărtăși documentul de poziție cu organizațiile interesate, astfel încât acestea să poată aproba și reutiliza sau refolosi documentul și să își prezinte propriile comentarii în cadrul consultării și cu factorii de decizie politică la nivel național.

Dacă sunteți interesați să aflați mai multe sau doriți să vă implicați, vă rugăm să ne vizitați [website-ul](#) sau să contactați clasp.europe@clasp.ngo.